

**НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ЦЕНТР ІНДУСТРІАЛЬНИХ ПРОБЛЕМ РОЗВИТКУ
НАН УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ
ОБ'ЄДНАННЯ ПРОМИСЛОВЦІВ І ПІДПРИЄМЦІВ ХАРКІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ - РЕГІОНАЛЬНЕ
ВІДДІЛЕННЯ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ «УКРАЇНСЬКИЙ СОЮЗ
ПРОМИСЛОВЦІВ І ПІДПРИЄМЦІВ»**

**МОНІТОРИНГ І КОМЕНТАРІ
ДО НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТІВ
У СФЕРІ РЕГУЛЯТОРНОЇ ПОЛІТИКИ**

лютий 2018 р.

Харків, 2018

Зміст

	Лист
1. Нормативно-правові акти, які були прийняті в лютому 2018 р.	4
1.1. Реєстраційна сфера	-
1.2. Адміністративні послуги, дозвільна система та ліцензування	4
1.3. Податкова політика та адміністрування податків	8
1.4. Зовнішньоекономічна діяльність	10
1.5. Бюджетна система та міжбюджетні відносини	
1.6. Контрольно-перевірочна діяльність	12
1.7. Банківська діяльність	-
1.8. Публічні закупівлі	-
2. Нормативно-правові акти, які набули чинності в лютому 2018 р.	14
3. Практика дерегулювання	15
4. Перспективне законодавство	17
5. Оцінка проведення ОРВ проектів регуляторних актів	24

МЕТОДОЛОГІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ

Моніторинг законодавчих та нормативно-правових актів в сфері регуляторної політики – один з проектів НДЦ ІПР НАН України у сфері науково-експертної та експертно-аналітичної діяльності, який започаткований у січні 2014 року та передбачає щомісячне оприлюднення результатів.

Метою Моніторингу є відстеження та оперативний аналіз змін у законодавстві та нормативно-правовому забезпеченні у сфері регуляторної політики та дерегулювання економіки.

Аналіз законодавчих та нормативно-правових актів здійснюється за такими напрямками:

1) реєстраційна система; 2) адміністративні послуги, дозвільна система та ліцензування; 3) податкова політика та адміністрування податків; 4) зовнішньоекономічна діяльність; 5) бюджетна система та міжбюджетні відносини; 6) контрольно-перевірочна діяльність; 7) банківська діяльність; 8) публічні закупівлі.

Методологія аналізу законодавчих та нормативно-правових актів передбачає ідентифікацію їх впливу на діяльність громадян та/або суб'єктів господарювання, порівняння нової редакції аналізованої норми з попередньою; ідентифікацію результативності відповідних змін з відокремленням позитивних наслідків та потенційних недоліків (ризиків). При оцінці очікуваної результативності враховується зменшення або збільшення корупційних ризиків, кількості процедур, витрат часу та коштів громадянами та суб'єктами господарювання на отримання відповідної адміністративної послуги, а також доцільність використання конкретного інструмента порівняно з можливими альтернативами.

Моніторинг включає 5 основних розділів: 1) аналіз нормативно-правових актів, прийнятих у відповідному місяці; 2) перелік нормативно-правових актів, які набирають чинності у відповідному місяці; 3) інформація щодо практики дерегулювання в Україні та окремих регіонах, результати експертних опитувань щодо сприйняття дієвості регуляторної політики та дерегулювання, досвід роботи місцевих органів тощо); 4) оцінку якості проведення АРВ проектів нормативно-правових актів, які були розроблені регуляторними органами в поточному місяці; 5) аналіз перспективного законодавства.

1. НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ, ЯКІ БУЛИ ПРИЙНЯТІ У ЛЮТОМУ 2018 Р.

1.2. Адміністративні послуги, дозвільна система та ліцензування

1.2.1. Постанова Кабінету Міністрів України «Про внесення зміни до переліку вибухових матеріалів промислового призначення, виробництво яких підлягає ліцензуванню» від 21 лютого 2018 р. № 97 (набула чинності 23 лютого 2018 р.)

Коментар: Постанову розроблено на виконання пункту 12 частини першої статті 7 Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності» від 28.09.2017 № 222-19.

Урядом розширено перелік вибухових матеріалів промислового призначення, виробництво яких підлягає ліцензуванню. Доповнено розділ II після позиції «Аквамікс» позицією «Грануліт ВМ».

Таким чином, рішення Уряду прийнято з метою врегулювання відносин у сфері ліцензування видів господарської діяльності, пов'язаних із виробництвом вибухових матеріалів промислового призначення, шляхом розширення їх переліку. Цей нормативно-правовий акт, хоча й розширює сферу державного регулювання та створює новий адміністративний бар'єр, все ж таки є цілком зрозумілим, з точки зору забезпечення безпеки населення.

1.2.2. Постанова Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Порядку подання і реєстрації декларації відповідності матеріально-технічної бази суб'єкта господарювання вимогам законодавства з питань пожежної безпеки» від 14 лютого 2018 р. № 80 (набула чинності 20 лютого 2018 р.)

Коментар: Уряд вніс зміни до Порядку подання й реєстрації декларації відповідності матеріально-технічної бази суб'єкта господарювання вимогам законодавства з питань пожежної безпеки.

Рішенням приведено даний Порядок у відповідність із Законами України «Про адміністративні послуги» та «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо використання печаток юридичними особами та фізичними особами — підприємцями».

Таким чином, документом вдосконалено процедуру подання декларації через Єдиний державний портал адміністративних послуг та надано можливість суб'єкту господарювання не засвідчувати її відбитком своєї печатки або у разі відсутності печатки — нотаріально. Крім того, слід зазначити, що форму декларації матеріально-технічної бази суб'єкта господарювання вимогам законодавства з питань відповідності вимогам пожежної безпеки викладено у новій редакції.

Зміни, які внесено до Постанови:

Декларація заповнюється суб'єктом господарювання і подається ним або надсилається рекомендованим листом за місцем розташування об'єкта (об'єктів) нерухомості до адміністратора центру надання адміністративних послуг або ДСНС (дозвільного органу), або через Єдиний державний портал адміністративних послуг, зокрема через інтегровану з ним інформаційну систему ДСНС.

Слова «державного адміністратора» замінено словами «адміністратора центру надання адміністративних послуг».

Висновок за результатами оцінки протипожежного стану діє до реєстрації декларації.

Якщо декларація не відповідає формі, наведеній в додатку до цього Порядку, ДСНС або її територіальний орган повертає її суб'єкту господарювання в той самий спосіб, в який було подано декларацію, для доопрацювання.

У разі коли ДСНС або її територіальним органом не зареєстровано декларацію і не надіслано її суб'єкту господарювання для доопрацювання в установлений строк, право на вчинення дій щодо провадження господарської діяльності виникає наступного дня після завершення строку, встановленого для реєстрації декларації.

1.2.3. Постанова Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Класифікатора звернень громадян» від 21 лютого 2018 р. № 94 (набула чинності 28 лютого 2018 р.)

Коментар: Уряд розширив характеристики звернень громадян та основні питання, що порушуються при їх розгляді центральними та місцевими органами виконавчої влади.

Постановою передбачено доповнити Класифікатор звернень громадян новими позиціями в підрозділах «За категоріями авторів звернень» та «За соціальним станом авторів звернень» розділу I та розділ II «Основні питання, що порушуються у зверненнях громадян» викласти в новій редакції.

Наразі Класифікатор звернень громадян містив такі підрозділи, як характеристика звернення (за формою надходження, ознакою надходження, видами, статтю їх авторів, суб'єктом, типом, категоріями авторів, соціальним станом авторів).

Таким чином, прийняття Постанови сприятиме підвищенню ефективності діяльності органів виконавчої влади при розгляді звернень громадян та дасть змогу здійснювати цілісний і якісний аналіз основних питань, що порушуються громадянами у зверненнях, категорій громадян, від яких надходять звернення, створить умови для своєчасного виявлення проблем, які хвилюють суспільство, і знаходження оптимальних шляхів їх вирішення. Проте, не зрозуміло, які переваги матимуть певні соціальні групи громадян у межах наведеної класифікації, зокрема ті категорії, якими доповнено Постанову. З якою метою і яким чином буде використовуватися інформація щодо розділу II, а саме вид питання, що порушується у зверненні громадянина.

Постановою передбачено наступні доповнення до Класифікації:

1. Розділ I доповнено:
підрозділ 7 «За категоріями авторів»:

7.6. Ветеран військової служби*;

підрозділі 8 «За соціальним станом авторів»:

8.1. Пенсіонер з числа військовослужбовців**;

8.11. Журналіст;

Доповнено розділ виносками “*” і “**” такого змісту:

* До ветеранів військової служби відносяться особи, на яких поширюється дія Закону України «Про статус ветеранів військової служби, ветеранів органів внутрішніх справ, ветеранів Національної поліції і деяких інших осіб та їх соціальний захист».

** До пенсіонерів з числа військовослужбовців відносяться особи, на яких поширюється дія Закону України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб».

2. Розділ II запропоновано викласти в такій редакції:

II. Основні питання, що порушуються у зверненнях громадян

Індекс	Зміст питання
010	Промислова політика
020	Аграрна політика і земельні відносини
030	Транспорт і зв'язок
040	Економічна, цінова, інвестиційна, зовнішньоекономічна, регіональна політика та будівництво, підприємництво
050	Фінансова, податкова, митна політика
060	Соціальна політика. Соціальний захист населення
070	Праця і заробітна плата
080	Охорона праці та промислова безпека
090	Охорона здоров'я
100	Комунальне господарство
110	Житлова політика
120	Екологія та природні ресурси
130	Забезпечення дотримання законності та охорони правопорядку, реалізація прав і свобод громадян, запобігання дискримінації
140	Сімейна та гендерна політика. Захист прав дітей
150	Молодь. Фізична культура і спорт
160	Культура та культурна спадщина, туризм
170	Освіта, наукова, науково-технічна, інноваційна діяльність та інтелектуальна власність
180	Інформаційна політика, діяльність засобів масової інформації
190	Діяльність об'єднань громадян, релігія та міжконфесійні відносини
200	Діяльність Верховної Ради України, Президента України та Кабінету Міністрів України
210	Діяльність центральних органів виконавчої влади
220	Діяльність місцевих органів виконавчої влади
230	Діяльність органів місцевого самоврядування
240	Діяльність підприємств та установ
250	Обороздатність, суверенітет, міждержавні і міжнаціональні відносини
260	Державне будівництво, адміністративно-територіальний устрій
270	Інше

1.3. Податкова політика та адміністрування податків

1.3.1. Наказ ДФС України «Про затвердження Державного реєстру реєстраторів розрахункових операцій» від 20 лютого 2018 р. № 79 (набув чинності 20 лютого 2018 р.)

Коментар: Наказом затверджено Державний реєстр реєстраторів розрахункових операцій. Реєстр представлено у вигляді таблиці, що складається з двох частин: перша – містить перелік моделей, дозволених до первинної реєстрації в органах державної податкової служби; друга – містить перелік моделей, строк первинної реєстрації (дії сертифікатів відповідності) яких закінчився. В таблиці наведено інформацію щодо кожної моделі: назва, версії внутрішнього програмного забезпечення, найменування та місцезнаходження заявника і виробника, строк первинної реєстрації в органах ДПС, дата та номер рішення про включення до Державного реєстру, а також сфера застосування відповідного РРО.

Нормативний акт приведено у відповідність до Постанови КМУ "Про Державну фіскальну службу України" (від 21 травня 2014 року № 236 (зі змінами)), Положення про Державний реєстр реєстраторів розрахункових операцій, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України (від 29 серпня 2002 року № 1315 (зі змінами)), та рішення Технічної комісії з питань ведення Державного реєстру реєстраторів розрахункових операцій (протокол від 23.01.2018 № 45) Наказ ДФС «Про затвердження Державного реєстру реєстраторів розрахункових операцій» (від 18.12.2017 № 854) визнано таким, що втратив чинність.

Постанова потребує від платників податку в короткі строки переоснастити реєстратори розрахункових операцій. Це може спричинити додаткові витрати. Крім того, власникам цих реєстраторів вже не потрібно накопичувати велику кількість первинних документів на паперовій стрічці, вся інформація зберігається тільки в електронному вигляді. Проте, це підвищує ризики виникнення електронної небезпеки.

1.3.2. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження порядків з питань зупинення реєстрації податкової накладної / розрахунку коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних» від 21 лютого 2018 р. № 117 (станом на 15 березня 2018 р. не набрав чинності)

Коментар: Кабінет Міністрів України оновив нормативну базу електронного адміністрування ПДВ, затвердивши три нормативно-правові акти:

Основні положення Постанови:

Порядок зупинення реєстрації податкової накладної / розрахунку коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних;

Порядок роботи комісій, які приймають рішення про реєстрацію податкової накладної / розрахунку коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних або відмову в такій реєстрації;

Порядок розгляду скарг на рішення комісій, які приймають рішення про реєстрацію податкової накладної / розрахунку коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних або відмову в такій реєстрації.

Установлено, що платники податку на додану вартість, у яких до 1 грудня 2017 р. зупинено реєстрацію податкових накладних / розрахунків коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних відповідно до пункту 201.16 статті 201 Податкового кодексу України, що діяв до набрання чинності Законом України від 7 грудня 2017 р. № 2245-VIII «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у 2018 році», та які станом на 1 грудня 2017 р. не подали пояснень і копій документів до таких податкових накладних / розрахунків коригування, мають право протягом 365 календарних днів, що настають за датою виникнення податкового зобов'язання, відображеного у такій податковій накладній / розрахунку коригування, подати пояснення і копії документів до таких податкових накладних / розрахунків коригування на розгляд комісій, які приймають рішення про реєстрацію податкової накладної / розрахунку коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних або відмову в такій реєстрації, порядок роботи яких затверджується цією постановою.

Таким чином, Уряд прийняв рішення, що забезпечить функціонування системи зупинки реєстрації податкових накладних/розрахунків коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних.

Затверджено необхідні порядки, зокрема для малого та середнього бізнесу запроваджуються показники позитивної податкової історії. Податкові накладні, складені за ризиковими операціями платниками податків з позитивною податковою історією, не зупинятимуться.

Для забезпечення прозорості роботи контролюючих органів запроваджується публічний реєстр податкових накладних, реєстрація яких зупинена. Платники податків матимуть змогу в он-лайн режимі знайти інформацію щодо стану розгляду та статусу таких накладних. Для створення реєстру та забезпечення його функціонування пропонується встановити місячний термін для тестового режиму його функціонування. Якщо рішення не зареєстровані протягом семи робочих днів, податкова накладна, реєстрація якої зупинена, автоматично реєструється.

Урегульовано питання реєстрації податкових накладних, реєстрацію яких зупинено до 1 грудня 2017 р. та до яких платниками податків не подано пояснень. Установлено, що у такому випадку платники податків мають право протягом року, з дати виникнення податкового зобов'язання, відображеного у такій накладній, подати пояснення на розгляд відповідних комісій органів ДФС України.

1.4. Зовнішньоекономічна діяльність

1.4.1. Постанова Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України з питань державного експортного контролю» від 21 лютого 2018 р. № 99 (набула чинності 21 лютого 2018 р.)

Коментар: Урядом впроваджено перехід від обов'язкового до добровільного використання печаток у взаємовідносинах суб'єктів господарювання з Держекспортконтролем, іншими державними органами з питань експортного контролю.

Попередня редакція	Нова редакція
Постанова КМУ «Про затвердження Положення про порядок проведення експертизи в галузі державного експортного контролю» від 15 липня 1997 р. № 767	
Для проведення попередньої експертизи товарів, міжнародні передачі яких підлягають державному експортному контролю, суб'єкт надсилає на ім'я Голови Держекспортконтролю лист із стислим викладенням мети звернення, до якого додає: засвідчені копії статуту, установчого договору.	Для проведення попередньої експертизи товарів, міжнародні передачі яких підлягають державному експортному контролю, суб'єкт надсилає на ім'я Голови Держекспортконтролю лист із стислим викладенням мети звернення, до якого додає: засвідчені в установленому порядку копії статуту, установчого договору.
Довідка щодо попередньої ідентифікації товарів засвідчується підписом керівника суб'єкта.	Довідка щодо попередньої ідентифікації товарів засвідчується підписом керівника суб'єкта або уповноваженою на те особою.
довідку щодо належності (неналежності) товарів (груп товарів), які надано для попередньої експертизи, до матеріальних носіїв секретної інформації (матеріальних носіїв інформації, що містять державну таємницю) та ступеня секретності цієї інформації (ступеня секретності таких товарів), що засвідчується підписами керівника суб'єкта і керівника його режимно-секретного органу (за наявності такого органу на підприємстві), які скріплюються печаткою такого суб'єкта.	довідку щодо належності (неналежності) товарів (груп товарів), які надано для попередньої експертизи, до матеріальних носіїв секретної інформації (матеріальних носіїв інформації, що містять державну таємницю) та ступеня секретності цієї інформації (ступеня секретності таких товарів), що засвідчується підписами керівника суб'єкта або уповноваженою на те особою і керівника його режимно-секретного органу (за наявності такого органу на підприємстві).
Постанова КМУ «Про затвердження Положення про порядок надання гарантій та здійснення державного контролю за виконанням зобов'язань щодо використання у заявлених цілях товарів, які підлягають державному експортному контролю» від 27 травня 1999 р. № 920	
копію ліцензії на право провадження діяльності з товарами, що імпортуються, якщо діяльність з ними підлягає ліцензуванню.	засвідчену в установленому порядку копію ліцензії на право провадження діяльності з товарами, що імпортуються, якщо діяльність з ними підлягає ліцензуванню.
-	Довідка скріплюється підписом керівника або уповноваженою на те особою відповідного підприємства, організації, а також підписом керівника військового представництва (якщо таке представництво є на підприємстві, в організації).
До документів, складених іноземною мовою, додаються їх засвідчені переклади.	До документів, складених іноземною мовою, додаються їх засвідчені в установленому порядку переклади.
Про видачу імпортного сертифіката на товари, не включені до зазначених списків, Держекспортконтроль у триденний строк повідомляє ДФС та надсилає засвідчену копію виданого сертифіката.	Про видачу імпортного сертифіката на товари, не включені до зазначених списків, Держекспортконтроль у триденний строк повідомляє ДФС та надсилає засвідчену в установленому порядку копію виданого сертифіката.
-	Оформлення сертифіката кінцевого споживача здійснюється кінцевим споживачем. Сертифікат кінцевого споживача скріплюється підписом керівника відповідного підприємства, організації або уповноваженою на те особою.
у тексті Положення слово «Держмитслужба» в усіх відмінках замінено відповідно словом «ДФС»	

Таким чином, цим рішенням приведено у відповідність низку нормативно-правових актів з питань державного експортного контролю і Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо використання печаток юридичними особами та фізичними особами — підприємцями». Зокрема, це стосується реквізитів документів та засвідчення копій документів, що подаються суб'єктам господарювання до органів державної влади.

Не зважаючи на те, що обов'язкове використання печаток скасовано ще 3 роки тому, суб'єкти господарювання не стали активно відмовлятися від печатки, адже витрати на її утримання є значно меншими за ризики, які можуть мати місце за відсутності печатки на документах. Крім того, цей нормативно-правовий акт повинен визначати порядок використання і інших офіційних атрибутів документів, зокрема електронного цифрового підпису.

1.6. Контрольно-перевірочна діяльність

1.6.1. Постанова Кабінету Міністрів України «Питання реалізації Концепції реформування системи державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища» від 21 лютого 2018 р. № 102 (набирає чинності з дня її опублікування і застосовується з 1 січня 2018 року)

Коментар: Урядом прийнято постанову «Питання реалізації Концепції реформування системи державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища», спрямовану на реалізацію Концепції реформування системи державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 31 травня 2017 р. № 616, якою в свою чергу передбачено реформування системи управління сферою державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів.

Таким чином, створено п'ять міжрегіональних територіальних округів замість 12-ти територіальних органів Держекоінспекції. Проте, не зрозуміло, яким чином це зміні дозволять досягти мети Постанови, а саме дасть можливість оптимізувати структуру органів державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, та підвищить ефективність та якість роботи екоінспекторів.

Основні положення Постанови:

Головною метою Постанови є оптимізація структури органів державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів з урахуванням завдань, визначених Концепцією, посилення інституційної спроможності та підвищення ефективності та якості роботи

Утворено міжрегіональні територіальні органи Державної екологічної інспекції як юридичні особи публічного права (перелік додано)

Ліквідовано Державні екологічні інспекції як юридичні особи публічного права територіальні органи (перелік додано)

Установлено, що ліквідовані територіальні органи Державної екологічної інспекції, продовжують виконувати свої повноваження до передачі таких повноважень територіальним органам

2. НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ, ЯКІ НАБУЛИ ЧИННОСТІ У ЛЮТОМУ 2018 Р.

<i>Сфера регулювання</i>	<i>Назва законодавчого документу</i>	<i>Дата набуття чинності</i>	<i>№ Моніторингу</i>
Реєстраційна сфера	Постанова Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Порядку подання і реєстрації декларації відповідності матеріально-технічної бази суб'єкта господарювання вимогам законодавства з питань пожежної безпеки» від 14 лютого 2018 р. № 80	20.02.2018	2018, №2
Адміністративні послуги, дозвільна система та ліцензування	Постанова Кабінету Міністрів України «Про внесення зміни до переліку вибухових матеріалів промислового призначення, виробництво яких підлягає ліцензуванню» від 21 лютого 2018 р. № 97	23.02.2018	2018, №2
	Постанова Кабінету Міністрів України Про внесення змін до Класифікатора звернень громадян» від 21 лютого 2018 р. № 94	28.02.2018	2018, №2
Податкова політика та адміністрування податків	Наказ ДФС України «Про затвердження Державного реєстру реєстраторів розрахункових операцій» від 20 лютого 2018 р. № 79	20.02.2018	2018, №2
Зовнішньоекономічна діяльність	Постанова Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України з питань державного експортного контролю» від 21 лютого 2018 р. № 99	21.02.2018	2018, №2
	Постанова Кабінету міністрів України «Про внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України від 5 жовтня 2011 р. № 1031 і від 25 травня 2016 р. № 364» від 31 січня 2018 р. №44	02.02.2018	2018, №1
Контрольно-перевірочна діяльність	Постанова Кабінету Міністрів України «Питання реалізації Концепції реформування системи державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища» від 21 лютого 2018 р. № 102	28.02.2018 (застосовується з 01.01.2018 р.)	2018, №2

3. ПРАКТИКА ДЕРЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ В УКРАЇНІ

3.1. В лютому 2018 року оприлюднено **Рейтинг бюджетної прозорості 2017** та місце в ньому України*.

Рейтинг бюджетної прозорості за єдиною методологією аналізує бюджети 115 країн світу та складається незалежними експертами раз на 2 роки. Максимальний бал 100.

Рейтинг оцінює рівень бюджетної прозорості, визначає чи надає центральний уряд своєчасно доступ до восьми ключових бюджетних документів, чи доступні вони онлайн, чи ці документи містять повну інформацію про бюджет.

ІНДЕКС БЮДЖЕТНОЇ ПРОЗОРОСТІ В УКРАЇНІ

<i>Рівень прозорості</i>	<i>Громадська участь</i>	<i>Бюджетний контроль</i>
54	30	83

<i>Місце України в рейтингу</i>	<i>Зростання рейтингу України, % у порівнянні з 2015 роком</i>	<i>Зростання рейтингу України, позиції</i>
39 з 115 країн	14 %	на 18 позицій

За рівнем бюджетної прозорості Україна займає положення співставне з Польщею та Словаччиною, які отримали по 59 балів. При цьому Україна випереджає Угорщину, з рейтингом 46 балів

3.2. Протягом лютого 2018 року оприлюднено **Результати роботи ProZorro 2017**

За минулий рік у системі державних публічних закупівель було проведено майже 250 тисяч тендерів. Сума економії при цьому склала 21 991 243 971 гривню, а в середньому на торги приходило 2,28 учасники.

Показники роботи системи державних закупівель	Організатори закупівель	Економія
Економія по регіонам	Київська	10,77328124719 млрд грн
	Дніпропетровська	1,42957403008 млрд грн
	Львівська	1,31528078702 млрд грн
	Одеська	1,03444089292 млрд грн
	Харківська	0,90514859702 млрд грн
Економія за організаторами	ПАТ «УКРТРАНСГАЗ»	3,83967917663 млрд грн
	ПАТ «Укргазвидобування»	1,89436421360 млрд грн
	Служба автомобільних доріг у Львівській області	0,54860057341 млрд грн
	КП «Київпаstrans»	0,36780254843 млрд грн
	ПАТ «Укрпочта»	0,34106615570 млрд грн

Найактивнішими учасниками за кількістю тендерів стали: Фармацевтична компанія «БАДМ-Б» (3 тис тендерів на 533 млн грн); ТОВ «Український папір» (2,7 тис тендерів на 296 млн грн); ТОВ «Альянс Еволюшин» (2,1 тис тендерів на 624 млн грн); ТОВ «Епіцентр К» (1,6 тис тендерів на 139 млн грн); ТОВ «Медичний центр М.Т.К.» (1,4 тис тендерів на 262 млн грн)

Найбільше на тендерах ProZorro заробило ПАТ "НК "Нафтогаз України" – 24,3 млрд.грн. ТОВ "Автомагістраль – Південь" - 11,3 млрд грн, "ОНУР Конструкціон Інтернешнл" – 5,4 млрд.грн. ТОВ "Інтерпайп Україна" на поставках труб державі заробило 4,7 млрд, ТОВ "ПБС" на ремонті доріг – 3,8 млрд.

5 найбільших тендерів були від газових компаній – "Укртрансгаз" закупив у "Нафтогазу" газове паливо за 4,1 млрд грн, 4 млрд грн та 3,9 млрд грн. ПАТ "Украгазвидобування" придбало бурових послуг у Crosco Integrated Drilling & Well Services Ltd за 2 млрд грн та у Xinjiang Beiken Energy Engineering Co., Ltd за 1.9 млрд грн відповідно * https://24tv.ua/prozorro_2017_reyting_nayekonomnishih_oblastey_roku_n920676/

4. ПЕРСПЕКТИВНЕ ЗАКОНОДАВСТВО

Ліцензування та дозвільна система

1) Проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення порядку ліцензування господарської діяльності» від 14.02.2018 р.

Загальна спрямованість: удосконалення вже запроваджених державою принципів та процедур ліцензування з метою чіткого їх окреслення, усунення правових колізій та унеможливлення порушення прав суб'єктів господарювання. Скорочення фінансових витрат здобувачів ліцензій та ліцензіатів.

Цілі державного регулювання

запровадження нової санкції за порушення у сфері ліцензування - зупинення дії ліцензії в повному обсязі або частково;
уточненню переліку відомостей щодо ліцензування, що міститимуться в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань;
обов'язковості включення до ліцензійних умов положень щодо доступності місць провадження господарської діяльності для маломобільних груп населення;
уніфікація розміру штрафів за порушення законодавства у сфері ліцензування;
удосконалення процедури оскарження дій органів ліцензування до Експертно-апеляційної ради.

Мета законопроекту

удосконалення існуючого законодавчого поля, яке спрямоване на впорядкування суспільних відносин у сфері ліцензування видів господарської діяльності

Переваги

удосконалення запроваджених принципів та процедур ліцензування, з метою чіткого їх окреслення, усунення правових колізій та унеможливлення порушення прав суб'єктів господарювання.
Покращення інвестиційного клімату.

Ризики

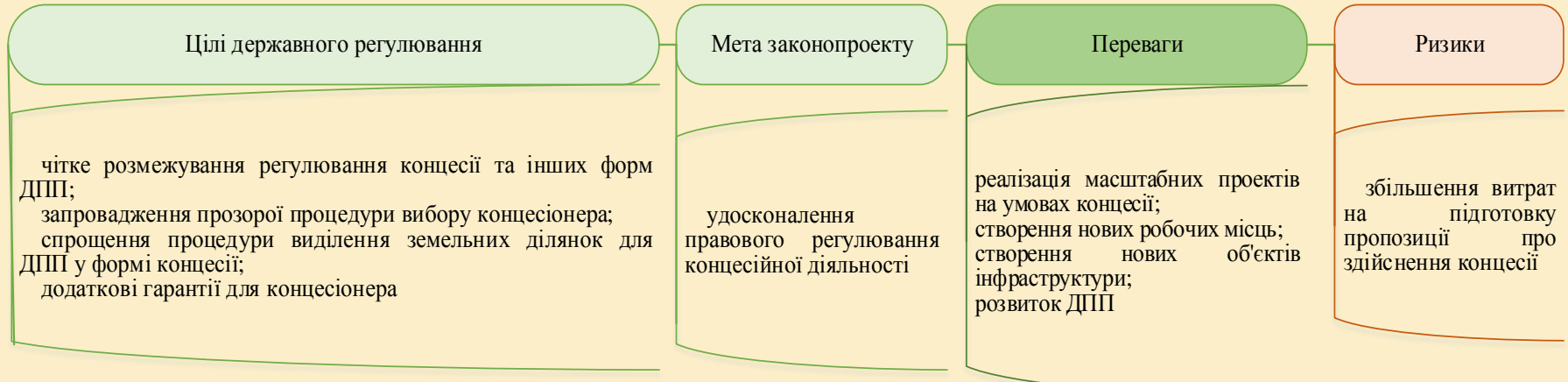
затримка впровадження у зв'язку з проведенням ліцензування органами інформаційно-роз'яснювальної роботи

Прийняття проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення порядку ліцензування господарської діяльності» сприятиме:

- спрощенню умов провадження господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню за рахунок удосконалення принципів та процедур ліцензування;
- уточненню переліку відомостей щодо ліцензування, що міститимуться в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань;
- забезпеченню створення умов для маломобільних груп населення;
- посилення відповідальності за дотриманням законодавства в сфері ліцензування

2) Проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо регулювання концесійної діяльності для залучення приватного сектору до реалізації проектів на умовах державно-приватного партнерства, у тому числі концесії, з метою модернізації інфраструктури» від 22.02.2018 р.

Загальна спрямованість: удосконалення правового регулювання концесійної діяльності.

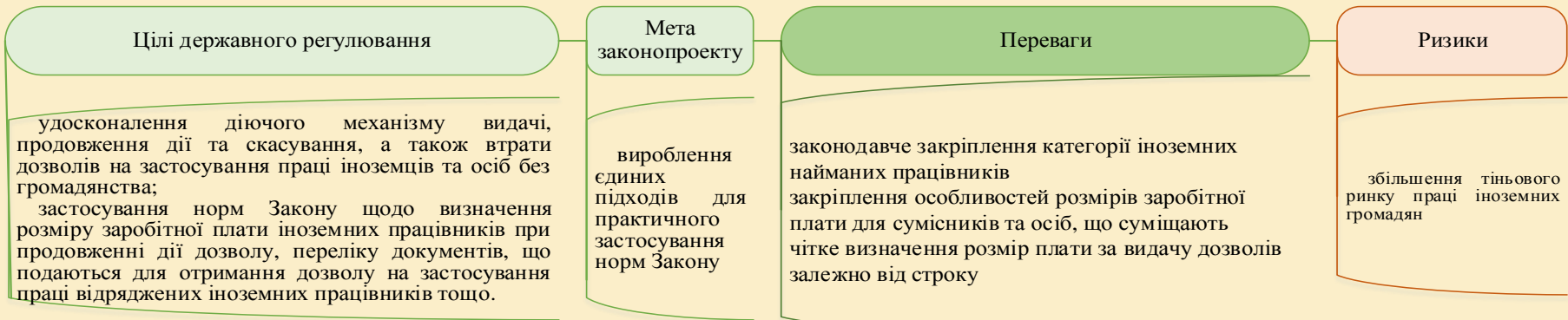

Прийняття Законопроекту дозволить збалансувати інтереси зацікавлених сторін та забезпечить умови для зростання обсягу залучених інвестицій.

Державне регулювання в сфері зайнятості

1) Проект Закону України «Про внесення змін до Закону України "Про зайнятість населення" щодо застосування праці іноземців та осіб без громадянства в Україні » від 08.02.2018 р. № 7529-1

Загальна спрямованість: усунення правових колізій щодо застосування окремих норм Закону, зокрема в частині видачі, продовження дії та скасування дозволів на застосування праці іноземців та осіб без громадянства.

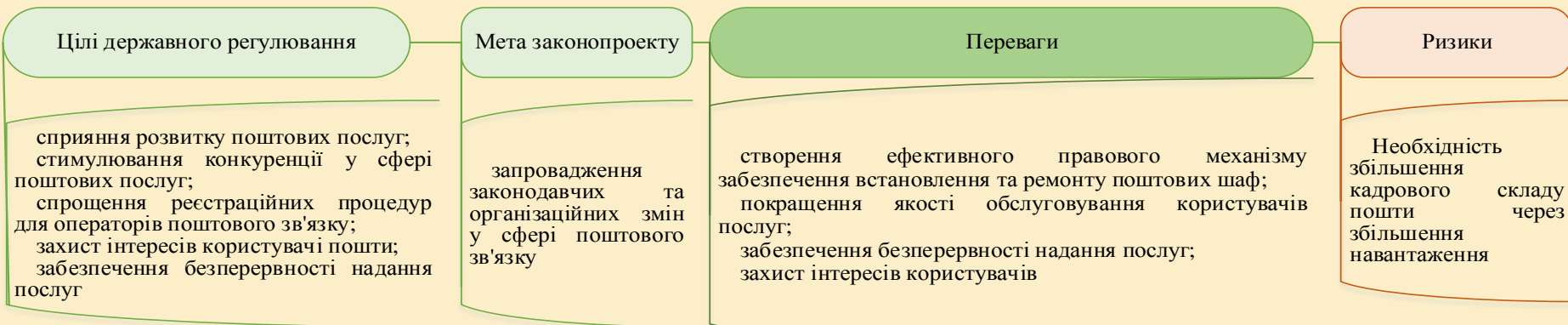

Прийняття зазначеного законопроекту усуне правові колізії в Законі України «Про зайнятість населення», вдосконалив питання щодо внесення змін до дозволу на застосування праці іноземців та осіб без громадянства, а також порядок та строки оскарження прийнятих рішень регіональними центрами зайнятості.

Державне регулювання в сфері послуг

Проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про поштовий зв'язок» від 22.02.2018 р.

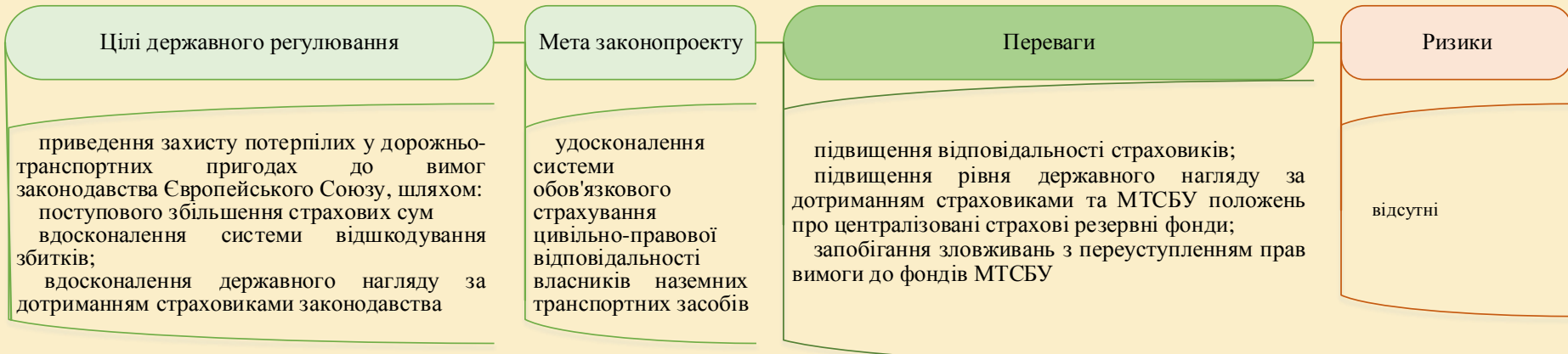
Загальна спрямованість: гармонізація національного законодавства із законодавством ЄС у сфері надання поштових послуг.

Прийняття Законопроекту сприятиме розвитку сфери поштового зв'язку, що, у свою чергу матиме позитивні соціально-економічні наслідки у вигляді забезпечення доступності та безперебійності надання послуг.

2) Проект Закону України «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів» від 13.02.2018 р.

Загальна спрямованість: забезпечення виконання системою соціальних функцій у сфері страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів.

Прийняття зазначеного законопроекту забезпечить розвиток обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів відповідно до європейських стандартів, створить належні умови для своєчасного отримання потерпілими у дорожньо-транспортних пригодах повного відшкодування шкоди за договорами обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів, а відповідно підвищить якість обслуговування та рівень захисту потерпілих у дорожньо-транспортних та довіру до згаданого виду обов'язкового страхування.

3) Проект Закону України «Про енергетичного омбудсмена» від 22.02.2018 р.

Загальна спрямованість: підвищення рівня захисту прав споживачів в енергетичній сфері.

Прийняття Закону дозволить забезпечити існування на законодавчому рівні інституту енергетичного омбудсмена, як нової моделі альтернативного вирішення спорів між споживачами та суб'єктами господарювання.

4) Проект Закону України «Про рейтингування» від 06.02.2018 р. № 8007

Загальна спрямованість: необхідність забезпечення розвитку інституту рейтингових агентств.

Прийняття проекту Закону України "Про рейтингування" дозволить встановити правові засади діяльності рейтингових агентств та державного нагляду (контролю) за ними, у тому числі, відповідальність за порушення ними вимог законодавства; створити систему професійної об'єктивної оцінки кредитоспроможності, що сприятиме покращенню інвестиційного клімату в державі та мінімізації ризиків на ринках капіталу.

Державне регулювання земельних відносин

1) Проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про Державний земельний кадастр» (щодо розширення переліку осіб, які здійснюють внесення відомостей до Державного земельного кадастру та надання відповідної інформації з нього)» від 22.02.2018 р. № 8049

Загальна спрямованість: необхідність забезпечення розвитку інституту рейтингових агентств

Прийняття проекту Закону забезпечить надання сертифікованим інженерам-землевпорядникам повноважень щодо реєстрації заяви в електронній формі про внесення відомостей до Державного земельного кадастру та надання відповідної інформації з нього під час здійснення державної реєстрації земельної ділянки з урахуванням принципу екстериторіальності та скорочення строку надання зазначеної адміністративної послуги з чотирнадцяти до семи робочих днів, що сприятиме створенню більш сприятливих умов для ведення бізнесу в Україні та захисту прав, та законних інтересів громадян.

Державний нагляд (контроль)

1) Проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» (щодо врегулювання державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища)» від 27.02.2018 р. № 8066

Загальна спрямованість: необхідність надати можливість центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів, у сфері охорони навколишнього природного середовища та його територіальним органам проводити заходи державного нагляду (контролю).

Прийняття Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» сприятиме забезпеченню конституційних прав громадян на безпечне довкілля, врегулює процедуру проведення заходів державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, а також покращить екологічну ситуації в країні.

5. ОЦІНКА ПРОВЕДЕННЯ АРВ ПРОЕКТІВ РЕГУЛЯТОРНИХ АКТІВ

З метою оцінювання якості роботи регуляторних органів у сфері проведення АРВ проектів нормативно-правових актів, на основі методики проведення аналізу впливу регуляторного акта (Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта» від 11 березня 2004 р. № 308) було розроблено методичний підхід. Оцінка відбувається за критерієм наявності якісної та кількісної складової в аналізі регуляторного впливу проектів. Згідно до пункту 10 Постанови КМУ «Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта» від 11 березня 2004 р. № 308, Додатків 2,3,4 до Методики (в редакції постанови КМУ від 15.03.2016 № 308), кількісна оцінка проекту передбачає аналіз витрат на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва; аналіз бюджетних витрат на адміністрування регулювання для суб'єктів великого і середнього підприємництва; аналіз М-тесту та аналіз показників результативності регуляторного акта, які встановлюються протягом різних періодів після набрання чинності актом. Таким чином, для оцінки кількісної складової можна виділити наступні складові:

1. Визначення усіх прийнятних альтернативних способів досягнення зазначених цілей
2. Визначення очікуваних результатів прийняття акта з розрахунком витрат на виконання вимог регуляторного акта для органів виконавчої влади чи органів місцевого самоврядування
3. Визначення показників результативності акта

$$K_k = K_{fk}/K_{kz}, \quad (1)$$

де, K_k – коефіцієнт повноти кількісної оцінки

K_{fk} – число фактично оцінених кількісних показників

K_{kz} – число кількісних показників для відповідного АРВ

$$K_{kz} = K_{сум} - K_{кx},$$

де, $K_{сум}$ – максимальне число кількісних показників затверджених методикою. Число кількісних показників може бути 23 (за умови, що проведено М-тест) або 15 (за умови, що М-тест відсутній)

$K_{кx}$ – число кількісних показників затверджених методикою, розрахунок яких не передбачено окремим регуляторним актом.

Загальна сума кількісних показників може бути 23 (за умови, що проведено М-тест) або 15 (за умови, що М-тест відсутній).

Крім того, згідно з п.11 Постанови, у разі неможливості обчислення розмірів прогнозних значень показників результативності чи іншої вигоди або витрати наводиться їх текстовий опис. Отже, за наявності лише текстового опису кількісних показників, для проведення оцінки, вони вважаються проаналізованими описовим методом та позначаються, як «О». Для оцінки співвідношення кількості показників, наведених в текстовій та числовій формах, застосовується коефіцієнт описового заміщення кількісних показників (K_o), який дорівнює:

$$K_o = K_{ko}/K_{ok}, \quad (2)$$

де, K_o – коефіцієнт описового заміщення кількісних показників

K_{ko} – число показників оцінених описовим способом

K_{ok} – число оцінених кількісних показників

Для оцінки якісної складової аналізу можливо виділити такі критерії як:

1. Визначення проблеми, яку передбачається розв'язати шляхом державного регулювання
2. Визначення цілей державного регулювання
3. Визначення усіх прийнятних альтернативних способів досягнення зазначених цілей
4. Опис механізму, який пропонується застосувати для розв'язання проблеми
5. Обґрунтування можливості досягнення визначених цілей у разі прийняття регуляторного акта
6. Обґрунтування запропонованого строку дії акта
7. Визначення заходів, з допомогою яких буде здійснюватися відстеження результативності акта

Відповідно до цього, ступінь повноти проведення якісного аналізу може бути оцінений за допомогою коефіцієнту повноти якісної оцінки (Кяк), який розраховується наступним чином:

$$\text{Кяк} = \text{Коя} / \text{Кяз}, \text{ де} \quad (3)$$

де, Кяк – коефіцієнт повноти якісної оцінки

Коя – число оцінених якісних показників

Кяз – число якісних показників для відповідного АРВ

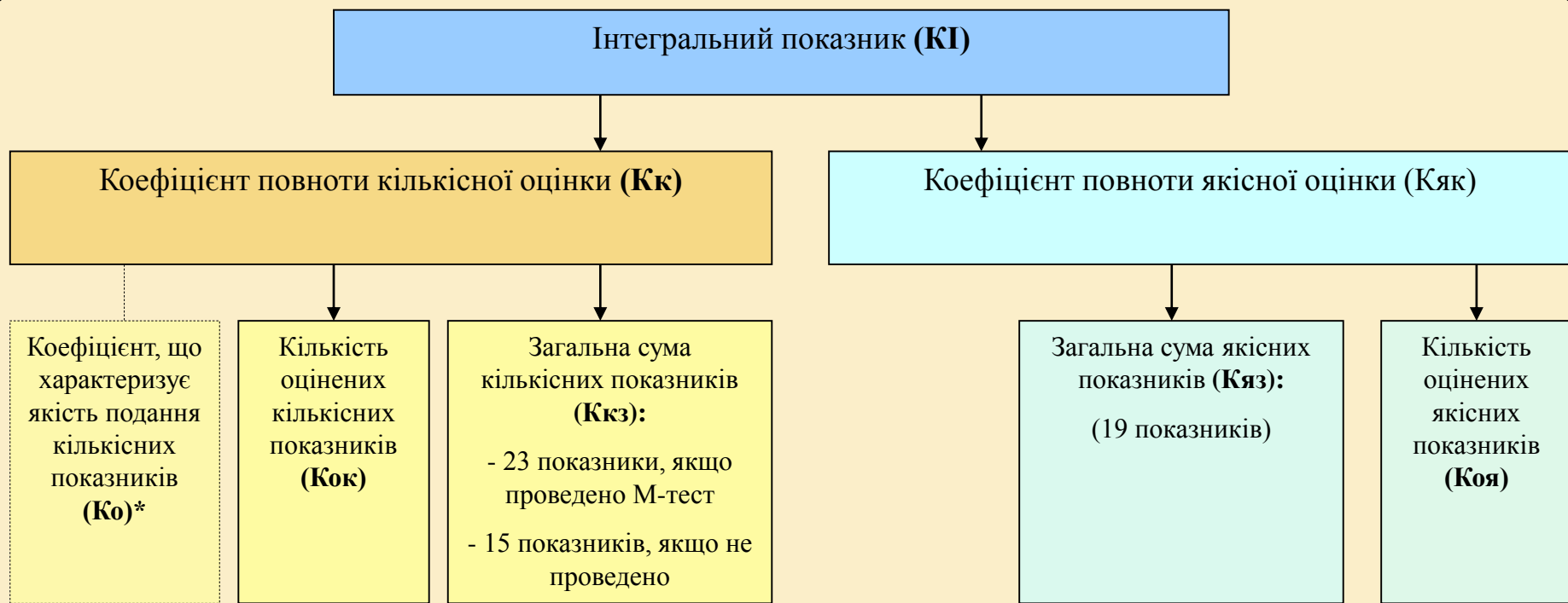
$$\text{Кяз} = \text{Ксум} - \text{Кях}$$

де, Ксум – максимальне число якісних показників затверджених методикою. Число якісних показників дорівнює 19

Кях – число якісних показників затверджених методикою, розрахунок яких не передбачено окремим регуляторним актом.

Загальна сума якісних показників (Ксум) дорівнює 19. Кях - кількість якісних показників, розрахунок яких не передбачено методикою.

Для ранжування державних органів за повнотою розробки АРВ проектів нормативно-правових актів використано інтегральний показник, який враховує кількісні та якісні коефіцієнти та містить наступні складові (рис.1).

- Коефіцієнт, що характеризує якість подання кількісних показників є складовою частиною коефіцієнту повноти кількісної оцінки, проте не використовується при розрахунку інтегрального показника.

- $KI = (Kяк + Kк) / 2$, де

Kяк - коефіцієнт повноти якісної оцінки

Kк - коефіцієнт повноти кількісної оцінки

Для проведення оцінки було введено наступні позначення: «+» - оцінка проведена; «-» - оцінка не проведена, «o» - оцінка проведена описовим способом, «x» - проведення оцінки не передбачено, «№*» - проект регуляторного акту має дерегулятивний характер.

Результати проведення оцінки АРВ проектів нормативно-правових актів за лютий 2018 р.

	Назва державного органу	Кількість проектів НПА	Кяк*	Кк	Ко	КІ	Рейтинг
Міністерства							
1	Міністерство соціальної політики України	6 (4 АРВ відсутні)	0,26	0,24	0,06	0,25	17
2	Міністерство регіонального розвитку та будівництва	2	0,74	0,38	0,20	0,56	14
3	Міністерство внутрішніх справ України	1	0,89	0,96	0,22	0,93	1
4	Міністерство освіти і науки України	1	0,89	0,96	0,26	0,93	1
5	Міністерство фінансів України	5	0,76	0,39	0,27	0,58	12
6	Міністерство культури України	1	0,74	0,73	0,23	0,73	5
7	Міністерство інфраструктури України	5	0,69	0,50	0,36	0,60	11
8	Міністерство економічного розвитку та торгівлі	1	0,79	0,60	0,47	0,69	7
9	Міністерство аграрної політики та продовольства України	9	0,82	0,58	0,24	0,70	6
10	Міністерство енергетики та вугільної промисловості України	1	0,79	0,60	0,40	0,69	7
11	Міністерство охорони здоров'я України	3 (1 АРВ відсутній)	0,44	0,32	0,12	0,38	16
12	Міністерство екології та природних ресурсів	2	0,84	0,30	0,13	0,57	13

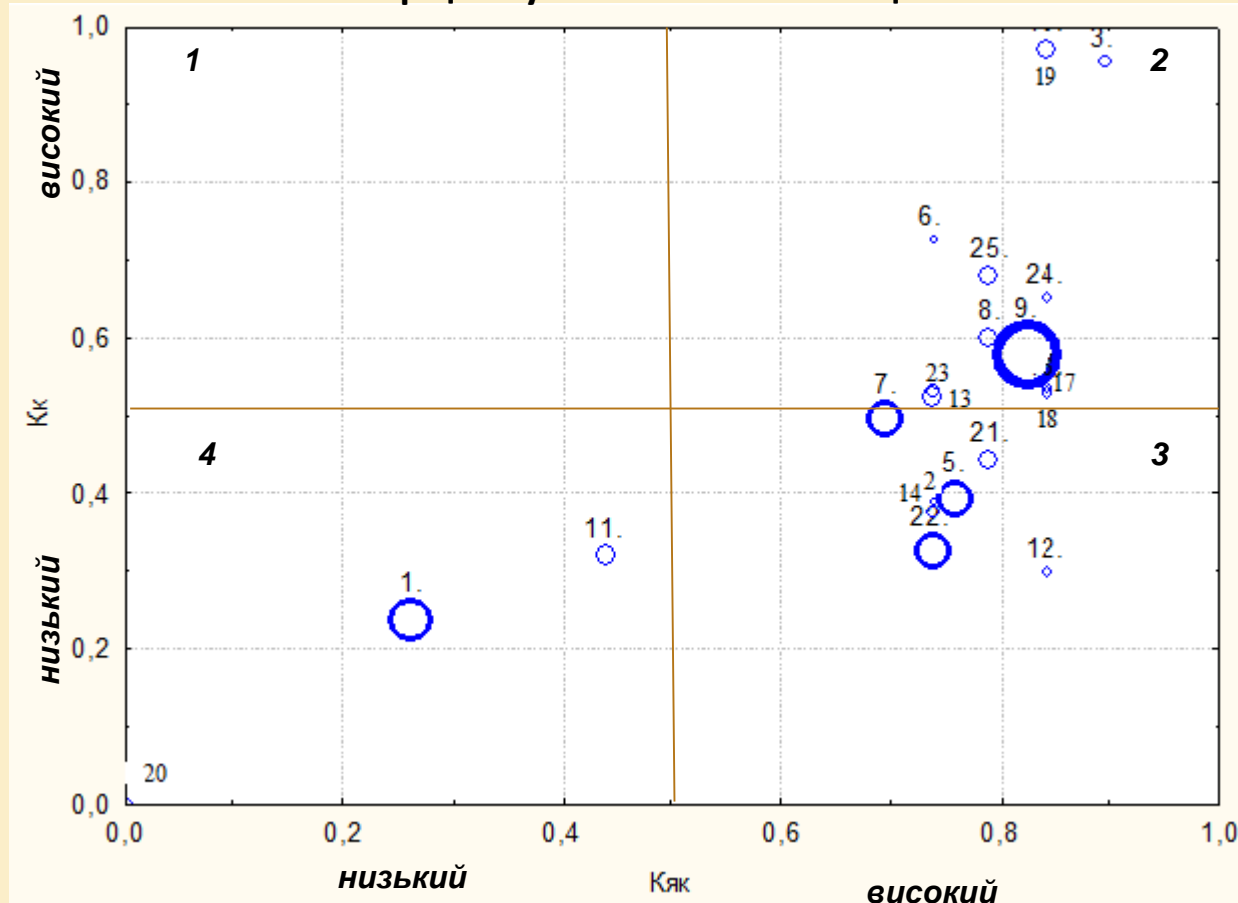
*В таблицях значення Кяк, Кк і Ко наведено у вигляді середніх арифметичних по кожному центральному органу виконавчої влади (далі – ЦОВВ)

Результати проведення оцінки АРВ проектів нормативно-правових актів за лютий 2018 р.

№	Назва державного органу	Кількість проектів НПА	Кяк	Кк	Ко	КІ	Рейтинг
Служби та інспекції							
13	Державна аудиторська служба	1	0,74	0,53	0,47	0,64	8
14	Державна авіаційна служба	1	0,74	0,39	0,26	0,56	14
15	Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України	1	0,74	0,53	0,27	0,64	8
16	Державна фіскальна служба України	1	0,79	0,60	0,47	0,69	7
17	Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру	2	0,84	0,54	0,39	0,69	7
18	Державна служба України з надзвичайних ситуацій	2	0,84	0,53	0,16	0,69	7
19	Державна служба безпечності харчових продуктів	3	0,84	0,97	0,24	0,91	2
20	Державна служба України з контролю за наркотиками	2 (2 АРВ відсутні)	0	0	0	0	18
21	Державна служба України з питань праці	3	0,79	0,44	0,13	0,62	10
Фонди, комітети, комісії, агентства							
22	Фонд соціального страхування України	5	0,74	0,33	0,27	0,53	15
23	Фонд державного майна України	3	0,74	0,52	0,04	0,63	9
24	НКЦПФР	2	0,84	0,65	0,26	0,75	3
25	Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг	3	0,79	0,68	0,17	0,74	4

Для інтерпретації отриманих даних було побудовано матрицю розподілу державних органів за коефіцієнтами повноти кількісної та якісної оцінок та кількості розроблених проектів регуляторних актів. Наведена матриця складається з 4 квадрантів. З точки зору аналізу, найкращим вважається 2 квадрант, оскільки до нього увійшли державні органи, які провели максимально повний якісний і кількісний аналіз проектів НПА. Найгіршим є квадрант, в якому коефіцієнти повноти якісної та кількісної оцінки є найнижчими. 1 квадрант має високі / середні показники K_k та низькі / середні показники $K_{як}$, що свідчить про значну емпіричну основу однак недостатність якісних характеристик аналізу. 3 квадрант характеризується низьким /середнім значенням K_k та високим $K_{як}$, що характеризує недостатність статистичних підтверджень ефективності проекту НПА.

Розподіл державних органів за значеннями коефіцієнту повноти кількісної оцінки та коефіцієнту повноти якісної оцінки

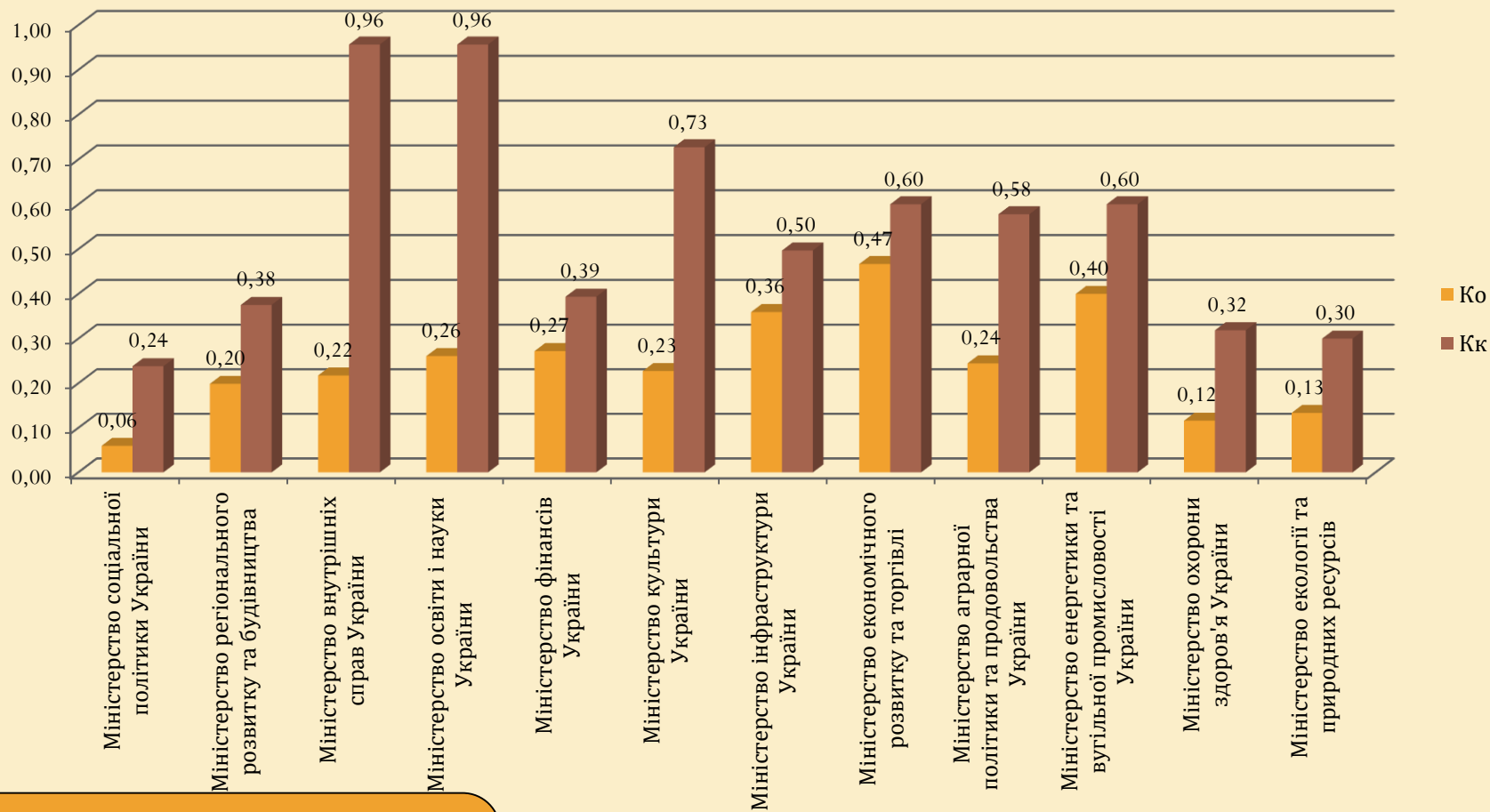

Номера державних органів на рис. відповідають порядковому номеру органу в табл. на слайдах 28, 29

Згідно до матриці, майже всі ЦОВВ потрапили до 2 та 3 квадрантів, які є найкращим з точки зору аналізу, оскільки мають найбільші значення Кк та Кяк. Більшість ЦОВВ увійшли до 2 квадранту, що свідчить про наявність більшості якісних та кількісних складових аналізу. Можна зазначити, що загальна якість аналізу за останній квартал значно покращилась, про що свідчить наявність АРВ до більшості розроблених проектів та наведення в аналізах більшої частини складових.

У лютому розроблено 66 проектів нормативно-правових актів, що свідчить про активізацію інтенсивності нормотворчості. Всі АРВ розроблені за новою методикою, проте спостерігається ситуація оприлюднення АРВ на сайті Державної регуляторної служби та відсутності його на офіційному сайті органу розробника.

Співвідношення коефіцієнту описового заміщення кількісних показників та коефіцієнту повноти кількісної оцінки (за міністерствами)

Найкращі показники коефіцієнту повноти кількісної оцінки отримали Державна служба безпеки харчових продуктів, Міністерство внутрішніх справ України, Міністерство освіти і науки України, Міністерство культури України. Загалом у групі міністерств, фондів, комітетів – всі, окрім 9 показників коефіцієнту повноти кількісної оцінки є вище середнього. Виключеннями стали Державна служба України з питань праці, Міністерство фінансів України, Державна авіаційна служба, Міністерство регіонального розвитку та будівництва, Фонд соціального страхування України, Міністерство охорони здоров'я України, Міністерство екології та природних ресурсів, Міністерство соціальної політики України, Державна служба України з контролю за наркотиками, в яких значення K_k нижчі за 0,5, та досягає мінімального значення .

Для того, щоб зробити висновки про якість проведення кількісної оцінки, та визначити частку коефіцієнту описового заміщення кількісних показників в інтегральному, побудовано матрицю розподілу ЦОВВ за K_o та K_i . Наведена матриця складається з 4 квадрантів.

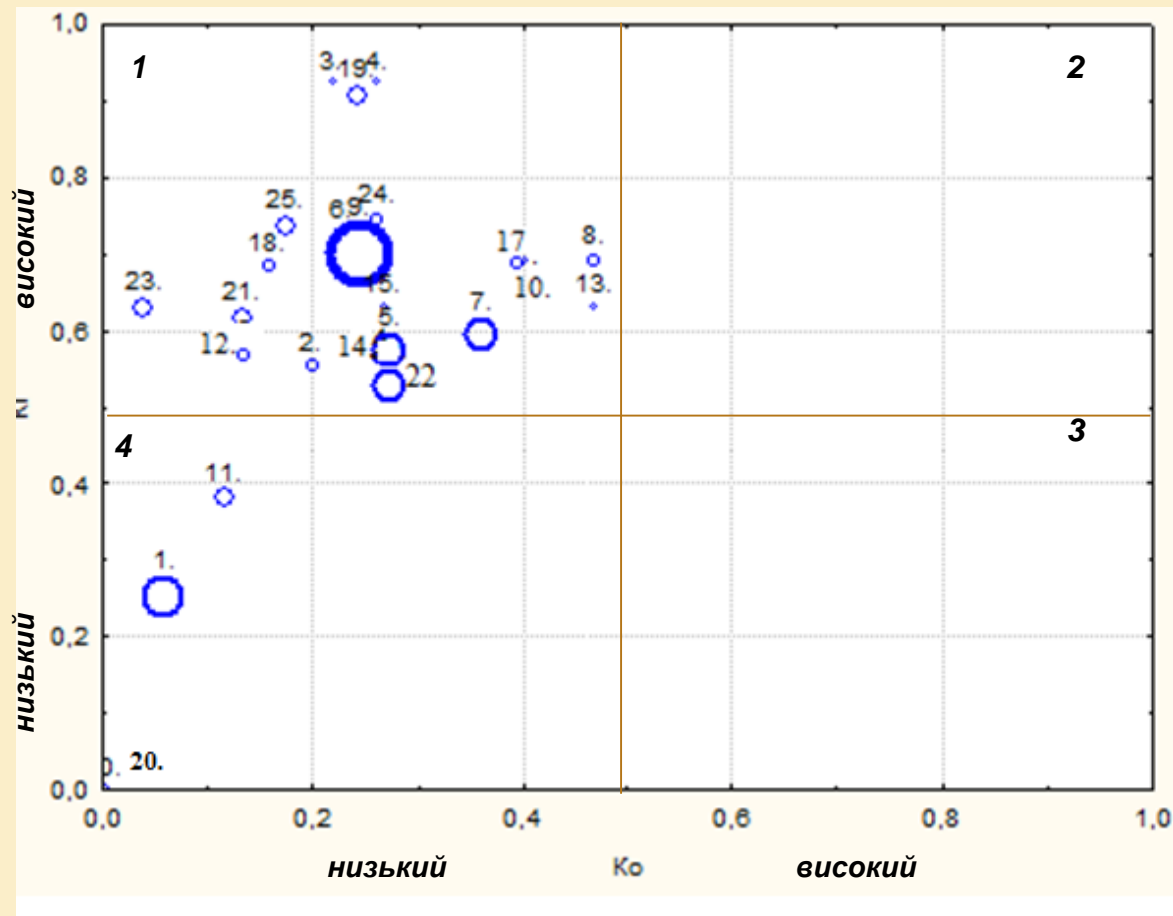
З точки зору аналізу, найкращим вважається 1 квадрант, оскільки до нього входять державні органи, які провели максимально повний кількісний аналіз проектів НПА та мають переважання кількісної оцінки над описовою.

Найгіршим є 3 квадрант, в якому коефіцієнти повноти кількісної оцінки є найнижчими, а коефіцієнт описового заміщення кількісних показників має високі значення.

2 квадрант характеризується високим значеннями коефіцієнту описового заміщення кількісних показників та низькими інтегральними показниками.

Розподіл державних органів за значеннями інтегрального показника та коефіцієнту описового заміщення кількісних показників

Згідно з результатами побудованої матриці можна зазначити, що більшість регуляторних органів продемонстрували високі показники, KI, та низькі показники Ko що свідчить про якість розроблених АРВ. У лютому 2018 р. Майже всі ЦОВВ (окрім Державної служби України з контролю за наркотиками, Міністерства соціальної політики України та Міністерства охорони здоров'я України через відсутність АРВ) продемонстрували високі показники інтегрального показника якості АРВ, що свідчить про наявність більшості якісних та кількісних складових. Показники Ko в більшості проектів, є невисокими (0-0,47), що свідчить про наявність необхідної числової оцінки в більшості кількісних показників.

**Моніторинг підготовлено експертно-аналітичною групою
Науково-дослідного центру індустріальних проблем розвитку
Національної академії наук України (<https://ndc-ipr.org/>)
та кафедри митної справи та оподаткування (<http://www.kaffinop.hneu.edu.ua/>)
Харківського національного економічного університету ім. Семена Кузнеця
за підтримки Об'єднання промисловців і підприємців Харківської області -
регіонального відділення Всеукраїнської громадської організації «Український
союз промисловців і підприємців» (<http://uspp.kh.ua/>)**

під керівництвом:

заступника директора НДЦ ІПР з наукової роботи д.е.н., професора, Заслуженого економіста України
Ю. Б. Іванова;

у складі:

старшого наукового співробітника, д.е.н., доцента **О. Ю. Іванової;**

завідувача кафедри митної справи та оподаткування ХНЕУ ім. С. Кузнеця, д.е.н., доцента **В. Ф. Тищенко;**

викладача кафедри митної справи та оподаткування ХНЕУ ім. С. Кузнеця, к.е.н. **В. М. Остапенко**

викладача кафедри митної справи та оподаткування ХНЕУ ім. С. Кузнеця, к.е.н. **Ю. М. Малишко;**

аспірантів: **Г. С. Севостьянової;**

за участю:

виконавчого директора Об'єднання промисловців і підприємців Харківської області - регіонального
відділення ВГО УСПП **Е. Є. Набоки.**

[Перейти до інших випусків моніторингу](#)